

A román ingatlan-nyilvántartási tevestrucc

Dr. Rákossy Botond József

Csíkszereda

TARTALOM

1. Mi a tevestrucc?
2. Magyarország 1856 – Románia 2015
3. Országos Kataszteri és Telekkönyvi Program (PNCCF) Romániában
4. Ellentmondások
5. Esettanulmány

Dimitrie Cantemir (1674 – 1723)
moldvai uralkodó

- Mihai Racoviță moldvai és havasalföldi uralkodót nevezte tevestrucnak
- Eredete: a görög Στρουθοκάμηλος (*strouthokamelos*)
- Értelmezése: két összeférhetetlen komponensű hibrid

Nagy Lajos (1883 – 1954)
Kossuth-díjas író, publicista

- A Képtelen természetrajz című írásában nem jelenik meg

<https://miskidesign.hu/>

Magyarország részletes kataszteri felmérése

- 1856-ban a Magyar Királyság nyugati határán, a Dunántúlon kezdték a felméréseket, majd Horvátországban folytatták.
- Az 1860-as évek közepén az északkelet-magyarországi megyék következtek, majd a felvidéki és az alföldi megyék.
- 1916-ig a Magyar Királyság 78,7%-át sikerült felmérni, **Erdélyben épphogy megkezdték a munkálatokat.**

Forrás: Török Enikő , *AKTALAND*

99 év után, 2015-ben Erdélyben újból megkezdték a munkálatokat

Nemzeti Országos Kataszteri és Telekkönyvi Program (PNCCF) 2015 – 2023

Kataszteri részletes felmérés + telekkönyvek megnyitása

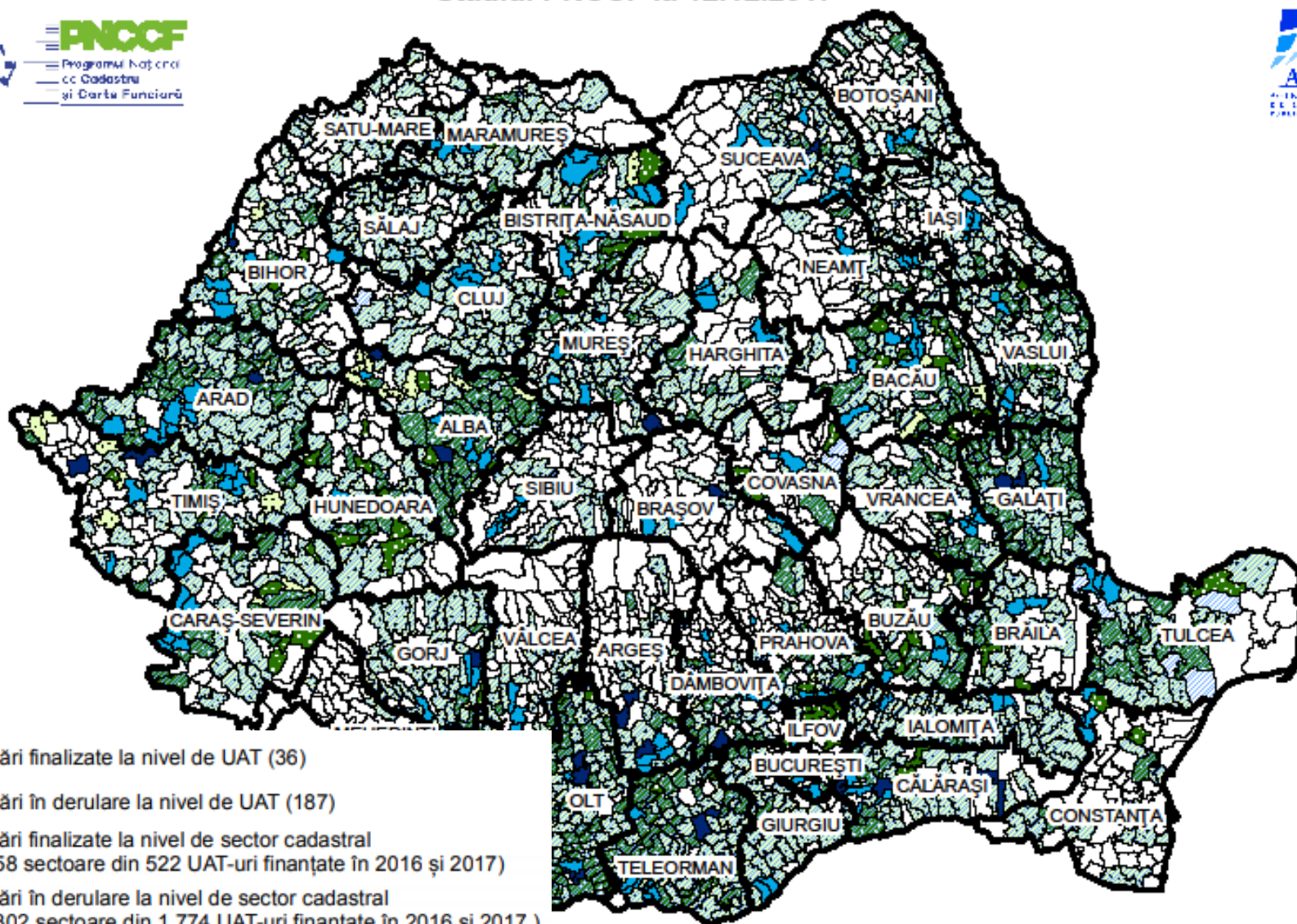
- Cél: 3181 közigazgatási egység részletes felmérése és telekkönyvezése = **23.839.100 ha**
- Átlagos méret: 7500 ha
- Becsült egységár: 25-40 €/ha
- Pénzügyi források:
 - 900.000.000 € - ANCPI saját bevétel
 - 312.000.000 € - uniós források (grant)
 - + önkormányzatok saját forrásai
- Ebből felmérési (kataszteri) munkálatok: cca. 1 milliárd €, a többi mérőszalag stb.

Országos Kataszteri és Telekkönyvi Program

Tervezett ütemterv

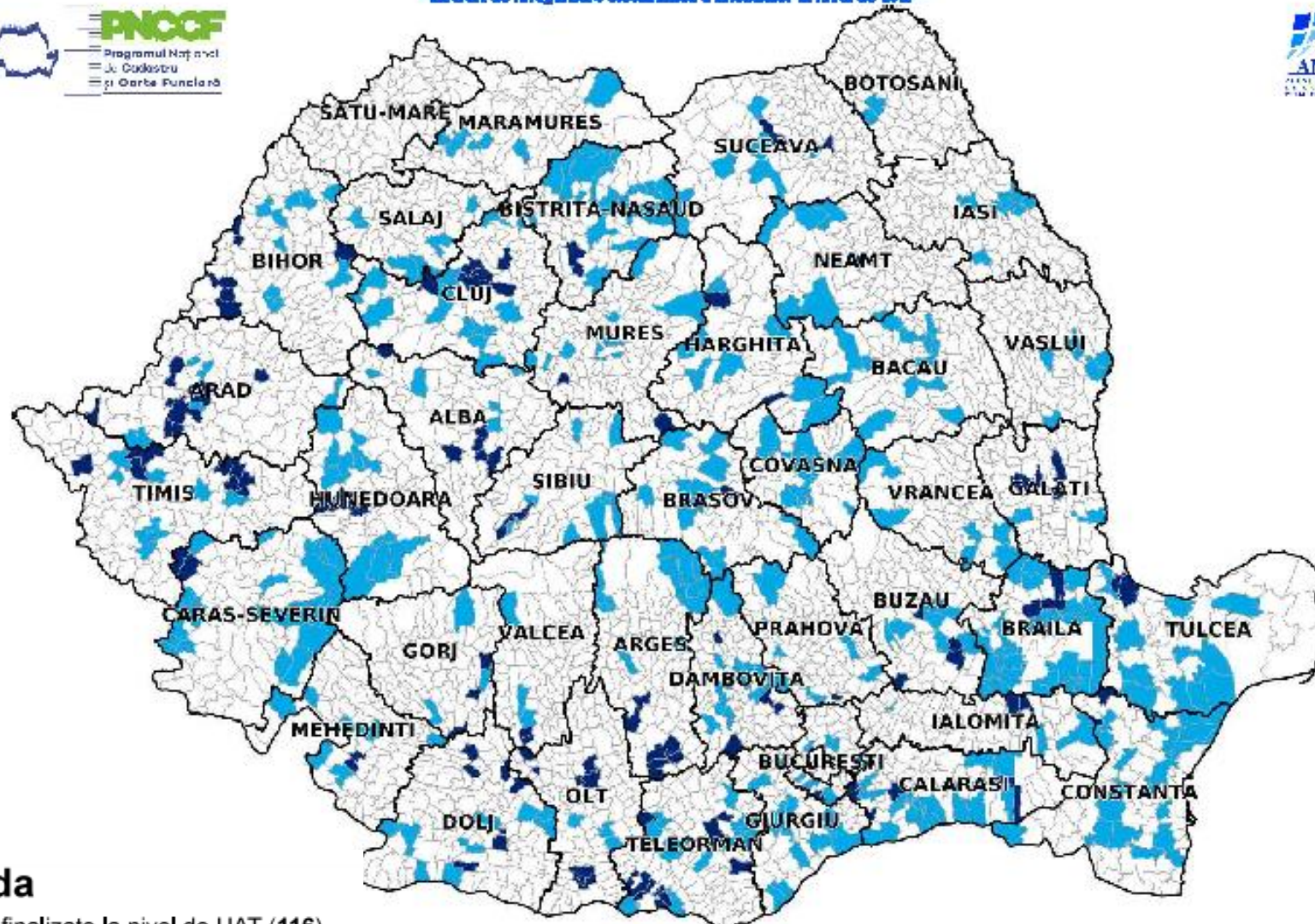
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Összesen
Befejezett közigazgatási egység										7
ANCPI saját forrás	144	140	160	240	270	300	330	370	427	2381
Unió forrás POR MDRAP	0	0	40	80	100	140	160	140	133	793
Összesen	144	140	200	320	370	440	490	510	560	3181

Stadiul PNCCF la 12.12.2017

Stadiul PNCCF la 31-07-2021

- Lucrari de inregistrare sistematice a imobilelor la nivel de UAT -

Legenda

- Lucrari finalizate la nivel de UAT (116)
- Lucrari in derulare la nivel de UAT (368)

2015 március

- 7 település befejezve
- 43 település folyamatban
- 3131 érintetlen

2017 december

- 36 település befejezve
- 187 település folyamatban
- 2958 érintetlen

2021 július

- 116 település befejezve
- 386 település folyamatban
- 2679 érintetlen

- **Magvalósítás: a tervezett 7,2%-a (kataszter vs. autópálya)**
- **Első 6 év üteme: évi 18 község**

MIÉRT?

- 1. Rossz és folyamatosan változó jogszabályok**
 - inkompetencia, politikai és pénzügyi érdekek
- 2. Közbeszerzési (tudatos) hibák**
 - leépítkezés
- 3. A költségek téves becslése**
- 4. Hagyomány és örökség**
 - régi telekkönyvek
- 5. A földek visszaszolgáltatása nem ért véget**

Ugyanazzal a recepttel, ugyanannyiért, de különböző hozzávalókból ugyanazt a terméket akarja a főhatóság előállítani.

Kollektívizált

Ez a
jogszabály
érvényes

Van
tulajdonos

Be van
fejezve a
földosztás

Az a
jogszabály
érvényes

Nincs régi
telekköny

Tényleges
birtokló van

Van régi
telekköny

Nincs
befejezve a
földosztás

Nem
kollektívizált

Rossz és folyamatosan változó jogszabályok

- ❑ Minden évben változtak a jogszabályok
 - követhetetlen, hogy az adott munkára melyik jogszabály érvényes
- ❑ Ha nincs tulajdonos > > > **tényleges birtokló** vagy település (UAT)
 - eltérő értelmezés, eltérő alkalmazás
 - elvileg lehet hódítani:
 - nem kollektivizált területeken
 - belterületeken
 - kollektivizált külterületeken, ha a földosztás befejeződött (van tulajdoni akta)
- ❑ Határok:
 - amit a birtokló mutat
 - belterület, kerítés: mindent visz, tulajdoni aktától függetlenül
 - külterület: tulajdonos + tényleges birtokló
 - fiktív belterületi határ (pl. a házat metszi) – mi a teendő?

Közbeszerzési (tudatos) hibák

- ❑ Felmérésem: földmérő cégek éves forgalma: cca. 40 millió €
- ❑ Hogyan lehet elkölteni 1 milliár eurót 9 év alatt?
 - a) erősítjük a kisebb helyi cégeket (lazább részvételi feltételek)
vagy
 - a) erősítjük a nagyobb bukaresti, temesvári cégeket (elérhetetlen részvételi feltételek), csődbe visszük a helyieket?
- ❑ A főhatóság az utóbbit választotta
 - kezdetben 3-4 megyét, 12-15 települést magába foglaló csomagok
 - később – község kiírás
 - végül kataszteri szektorok
- ❑ 2018-tól két fronton:
 - teljes község kiírása (közbeszerzés)
 - kataszteri szektorok (közvetlen odaítélés)

Közbeszerzési (tudatos) hibák

Meghirdetés	Település	Időtartam (hónap)	Össz érték	Össz érték	Átlagos egységár (HUF/település)
2015.01.15	147	48	RON 128,018,700	HUF 9,225,027,522	HUF 62,755,289
2017.02.28	60	48	RON 44,905,175	HUF 3,235,866,911	HUF 53,931,115
2018.07.27	5	48	RON 3,619,350	HUF 260,810,361	HUF 52,162,072
2018.10.11	194	24	RON 202,300,056	HUF 14,577,742,035	HUF 75,143,000
2019.04.19	142	19	RON 146,818,512	HUF 10,579,741,975	HUF 74,505,225
2019.07.03	24	23	RON 25,658,970	HUF 1,848,985,378	HUF 77,041,057
2019.10.11	215	20	RON 169,580,679	HUF 12,219,983,729	HUF 56,837,134
2020.06.19	246	20	RON 354,461,591	HUF 25,542,502,247	HUF 103,831,310
2020.08.04	261	20	RON 299,713,707	HUF 21,597,369,726	HUF 82,748,543
2021.08.03	297	24	RON 461,428,197	HUF 33,250,515,876	HUF 111,954,599
Összesen	1591*		RON 1,836,504,937	HUF 132,338,545,760	

* egyesek ismétlődnek

A meghirdetett 1294 településből 452 talált gazdára (35%)!!!

A költségek téves becslése

- ❑ Kezdetben egységes 130 RON/ha (9400 HUF/ha)
- ❑ Ma:
 - domborzati szorzó
 - régi telekkönyvi szorzó
 - ennek ellenére:
 - Botosani megye (sík vidék, nincs régi telekkönyv) – 357 RON/ha
 - Hargita megye (hegyes vidék, van régi telekkönyv) - 313 RON/ha

Az ár nő, a bürokrácia (inkompetencia) nem csökken.

Hagyomány és örökség

Hagyomány és örökség

- ❑ Moldva, Munténia, Olténia, Dobrudzsa: telekkönyv csak szórványosan, 1999 után
- ❑ Erdély, Bánság, Partium, Bukovina: teljes területet lefedő, élő telekkönyvek már a XIX. sz. végétől
- ❑ Tartalmukat figyelembe kell venni, de eltérő módon:
 - kollektivizált vagy nem kollektivizált
 - külterület vagy belterület
- ❑ Problémák:
 - osztatlan közös tulajdonok, de egyéni birtoklók
 - terület eltérések (telekkönyv – valóság)
 - személyi eltérések (tulajdonos – tényleges birtokló)

A földek visszaszolgáltatása nem ért véget

- ❑ Ha nincs tulajdoni akta (birtoklevél) > > > település (UAT)
 - Hargita megye 70%, évi 1-2%-os ütem
- ❑ Ha van tulajdoni akta, de a birtokolt terület nagyobb
 - tulajdonos + tényleges birtokló (nem kollektivizált zóna)
 - tulajdonos + UAT (kollektivizált zóna)
- ❑ Ha van tulajdoni akta, de más birtokolja (zsebszerződések)
 - XY tulajdonos + ZW tényleges birtokló (3 év)

A vissza nem szolgáltatott területek esetében 10% a kifizetés!

Ellentmondások. A tevestrucc.

- ✓ A valós helyzetet kell rögzíteni, de figyelembe véve a tulajdoni aktákat > > > **a mért állapot teljesen megváltozik**
- ✓ Nem kell beazosítani a régi telekkönyv szerint, de a tartalmát (talán) át kell venni > > > **mikor?**
- ✓ Megoldás a tényleges birtoklás, de nem lehet alkalmazni
- ✓ Tartsuk be a határokat (közigazgatás, belterület, földrészlet), de ki kell igazítani a valóságnak megfelelően

Egy község számokban: CSÍKSZENTGYÖRGY

✓ Tenderfüzet:

- terület: 24223 ha (ebből belterület 554 ha)
(=Gárdony, Velence, Pákozd, Sukoró, Nadap, Pátka, Martonvásár)
- 9 falu, 5028 lakó
- földrészletek becsült száma: 17376

✓ Valóság:

- mért földrészletek száma : **16948** (növekvőben)
- feldolgozott földrészletek száma: **21084** (+25%, növekvőben)
- érintett személy (tulajdonos, birtokló): **15644**
- kezelt személyi szám (CNP): **2326** (14,8%) >>> elhunytak, ismeretlenek
- kezelt lakcím: **2593** (16,6%) >>> elhunytak, ismeretlenek
- tulajdoni akta (biroklevél): **2140**, parcella: **12755**

TEREP:

Birtokló neve
Terület nagysága
Dűlő neve
(több száz dűlőnév!)

KUTATÁS:

Van-e tulajdoni akta?
Van-e jóváhagyás?
Ki volt a kérelmező 1991-ben?
Kitől kobozták el a területeket?
Melyik dűlőkben voltak parcellái
1962-ben?
Elkobzott parcellák nagysága?

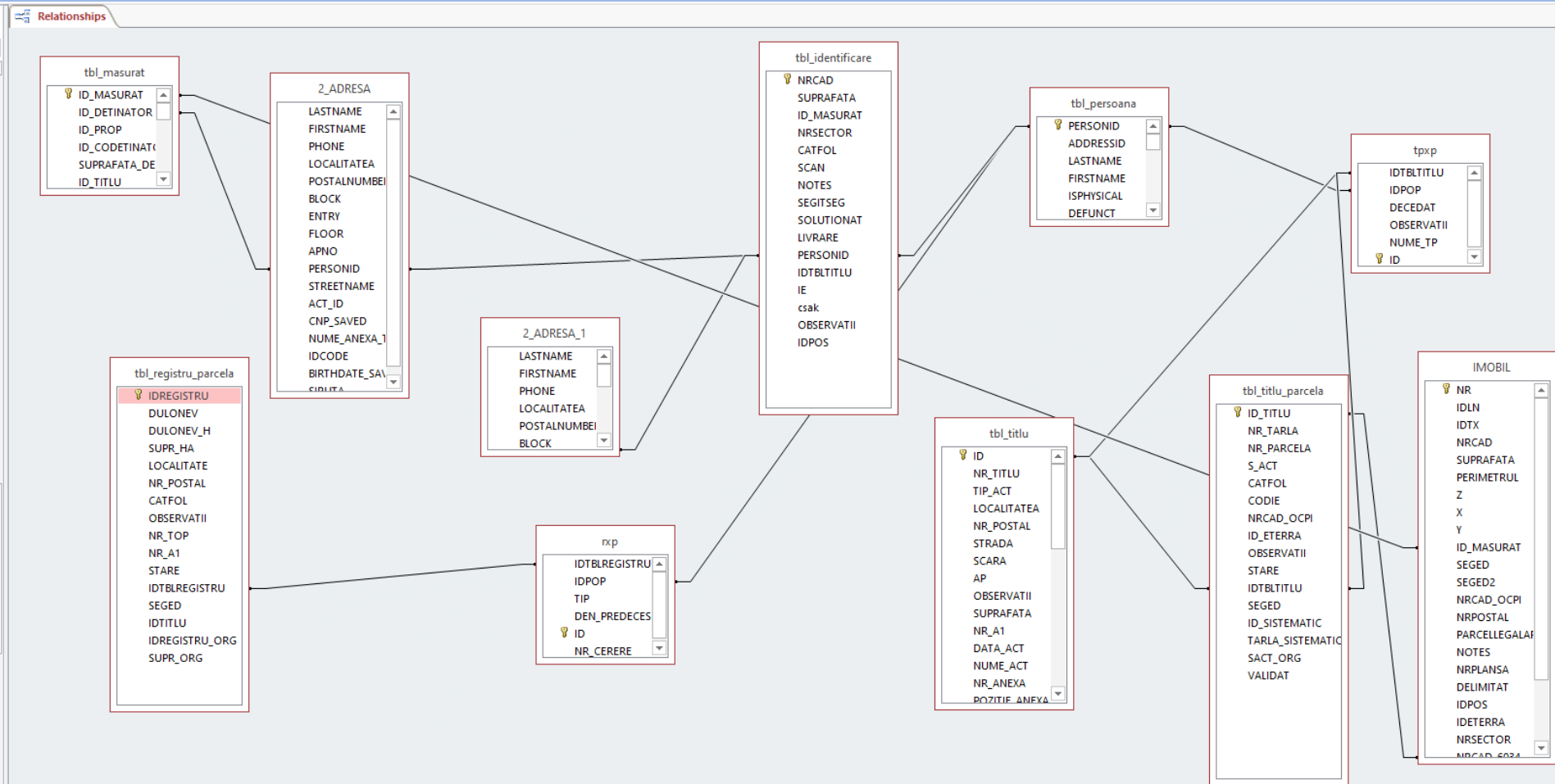
INTÉZKEDÉS:

Van akta:
Területcsökkentés/növelés a
tulajdoni akta szerint
(Tetszőleges beillesztés a szabad
helyre)

Nincs akta:
Dűlő és terület egyeztetés
Átadási jegyzőkönyv
(birtokbahelyezés) + birtoklevél

Kérdés: Miért nem informál a birtokló a terület jogi helyzetéről?

Válasz: Az esetek 95%-ban nem tudja (30 év hozadéka)

Elkobzott területek (név, cím, dűlőnevek, területek)

Jóváhagyott területek (név, terület)

Visszaszolgáltató terület - birtoklevél (szám, nevek, cím, parcella beazonosító, terület)

Mért terület (név, dűlőnév, terület, esetleg egyéb információk)

Következtetések

1. Nem kell föltétlenül háború egy be nem fejezett országos kataszteri felméréshez. A bürokrácia és az inkompetencia pusztít.
2. A pénz szükséges, de nem elégséges. Megfelelő jogi keretek mellett sok és jól képzett szakemberre lenne szükség. Ez egyelőre reménytelen.
3. Megkerülte a szekér a lovakat. 30 év alatt nem születtek meg a tulajdoni akták, de nyitjuk a telekkönyveket.
4. El kell dönten: teve legyen vagy strucc.
5. A terepi munka (mérések) jelentik a munkálatok kisebb és könnyebb részét. Használt mérési módszer: RTK (Miért nem drón?)
6. A hatalmas adatmennyiség tárolása, feldolgozása elképzelhetetlen számítógépes adatbázis nélkül. Oktatásunk nem piacorientált.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet !

